

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Največji slovenski dnevnik

v Združenih državah.

Velja za vse leto \$5.00
 Za pol leta 3.00
 Za New York celo leto 6.00
 Za inozemstvo celo leto 7.00

The Largest Slovenian Daily

in the United States.

Issued every day except Sundays
 and legal holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 106. — ŠTEV. 106.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 5, 1920. — SREDA, 5. MAJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

KAM JE PRIVEDLA PROHIBICIJA DEŽELO ŽGANJE DRAGO, A GA JE LAHKO DOBITI

VISKI IZ BONDA JE ZELO TEŽKO DOBITI, A VSE ONE, KI SO ŽEJNI, ZALAGAJO BUTLEGERJI. — POROČILA IZ RAZLIČNIH MEST KAŽEJO, DA JE POLOŽAJ VSE PREJ KOT OBUPEN ZA PIVCE. — DOMAČI ŽGANJEKUHI OBRATUJEJO S POLNO PARO.

Washington, D. C., 4. maja. — Uradniki zakladniškega departamenta so bili vsled poročil v listih zelo razburjeni, da je New York danes veliko bolj moker kot je bil na dan, ko je bil uveljavljen osemnajsti amandment.

Mnenja so, da bo tozadevna poročila pospešila kršenje postav v drugih mestih.

Zakladniški tajnik Houston je odklonil vsak komentar glede tega položaja.

Izvedelo se je, da nameravajo prohibicijski agenti obelodaniti vse posameznosti glede aretacij, obtožb in obsodb na temelju Volsteadove postav, da nasprotujejo škodljivim poročilom, ki prihajajo iz New Yorka. Uradniki trdijo, da ni še poteklo dosti časa, da bi mogli natančno povedati, kaj bodo storila sodišča s kršilci suhe postav, a dokazali bodo svojo delavnost s tem, da navedejo število oseb, katere so aretirali in stavili pod obtožbo. Objavljene bodo številke tiskajoče se raznih mest.

Providence, R. I., 4. maja. — Kljub povečani delavnosti zveznih agentov, ki love kršilce suhe postav, je še vedno mogoče dobiti tukaj žganje za približno šest ali sedem dolarjev kvart. Dobra kapljica pa stane približno trideset dolarjev kvart.

Omaha, Nebraska, 4. maja. — Kdor hoče dobiti v Omahi žganje, mu je treba imeti dosti denarja. Moonshine viski prodajajo od pet do osem dolarjev pint, vlečano žganje pa od 10 do 15 dolarjev pint. Mnogo žganja je neomejena, če le ve žejni, kje jo iskati.

Pittsburgh, Pa., 4. maja. — Vedno večja poraba žganja in povsem odkriti način prodajanja sta vzbudila tukaj splošne komentarje. Znano je namreč, da je zelo lahko dobiti žganje ali po cele zabojke ali pa na posamezne drinke. Tako lahka je postala nepostavna prodaja opojnih pijač, da so pričele cene nevrjetno padati. Pred enim mesecem je stal zaboj žganja 130 dolarjev, sedaj je pa padla cena že na 60 dolarjev.

Indianapolis, Indiana, 4. maja. — Nihče ne more trditi, da je Indianapolis v resnici bone dry, a pijače je veliko težje dobiti, kot pa pred par meseci.

Seattle, Wash., 4. maja. — Kljub veliki enojnosti zveznega prohibicijskega ravnanja prihaja v mesto še vedno dosti žganja iz bonda, čeprav je bila zaloga zadnji čas precej skrajšana.

St. Paul, Minn., 4. maja. — Tukaj je zelo težko dobiti ameriško žganje razen moonshineviskega. Kanadsko žganje je mogoče dobiti od 7 do 20 dolarjev kvart sorazmerno s kakovostjo.

Cincinnati, Ohio, 4. maja. — Ko so vprašali kapitana Morrowa, pomožnega okrajnega pravdnika Združenih držav, če je mogoče dobiti opojne pijače v Cincinnatiju, je rekel, da jih je bilo veliko aretiranih radi kršenja prohibicije, da pa je bila pretežna večina ljudi aretirana radi pijanosti, katero so povzročile doma skuhanne pijače.

St. Louis, Mo., 4. maja. — Kljub naporu carinskih agentov, ki so zaposleni v St. Louisu, je tukaj še vedno na razpolago dosti pijače, da zadosti potrebam žejnih grl. Glavna ovira splošnega popivanja je cena, kajti posamezni drinki stanejo od 60 do 75 centov. Kakovost te pijače je zelo slaba.

Boston, Mass., 4. maja. — Za ene ljudi, ki si hočejo preskrbeti pijačo v zdravstvene svrhe, je tukaj sorazmerno lahko, kajti veliko lekarn si je preskrbelo potrebna zvezna dovoljenja. Cene znašajo v večini slučajev od 12 dolarjev za kvart, čeprav prodaja neka zelo slavna in dobroznana lekarna dobro žganje po dva dolarja in pol pint ali je proti zdravniškemu receptu.

Norfolk, Va., 4. maja. — V Norfolku lahko kupi žganje vsakdo, kdor ima denar v žepu. Žganje je seveda zelo različno glede kakovosti in boljše vrste so zelo drage.

Žganje iz koruze je mogoče dobiti po dvanajst do šestnajst dolarjev kvart, dočim stane žganje iz rži od 22 do 25 dolarjev kvart.

Chicago, Ill., 4. maja. — Ni posebno težko dobiti pijačo v Chicagu, če se kupce ne briga dosti za kakovost ali ceno. Pijača, katere prodajajo pod imenom žganje, je povsod naprodaj, a je grozna ter stane od osem dolarjev pint naprej ali kot pač more kupce plačati.

VIHAR V OKLAHOMI.

resrečencev. Kolikor se je dosedaj dogotalo, je 43 oseb mrtvih. Skozi Cherokee okraju je napravil vihar slogja so uničena. Kjer je stala strašno škoda. Sem je dospel vlak, zidana kola v vasi Peggs, je sedaj na katerem se je nahajalo sto po le še kup razvalin.

Premislite dobro, komu bo šte vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starim izkušenim in premožnim tveganjem; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naslednje pošiljke se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron	\$2.70	1,000 kron	\$ 8.00
400 kron	\$3.60	5,000 kron	\$40.00
500 kron	\$4.50	10,000 kron	\$78.00

Osnovne cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo s drugimi. Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

Začetnik leta 1920.

ATLANTISKO BRODOVJE JE DOSPELO V NEW YORK. — IZKREČEVANJE MORNARJEV.

POMANJKANJE SLADKORJA

Izvedenci pravijo, da bo trajalo pomanjkanje sladkorja najmanj par mesecev. — Stališče čistilcev.

Washington, D. C., 4. maja. — Truman G. Palmer, ki zastopa tukaj industrijo, ki izdeluje sladkor iz pese, je izjavil, da bo po njegovem mnenju poteklo še celo leto, predno bo povprašanje po sladkorju tako veliko kot je globava sladkorja. Zastopniki vseh drugih proizvajalcev sladkorja so istotako izjavili, da je pričakovati le malo olajšave glede pomanjkanja tekom naslednjih par mesecev.

Vsi ti zastopniki zanikujejo poročilo o takozvanem "cornerju". Justični departament bo baje kmalo objavil sprejem predloga zločinov čistilcev sladkorja, v katerem se glasi, da so pripravljeni sodelovati z vlado pri preprečitvi ponovnih prodaj in odločanju cen.

Ti čistilci so mnenja, da znaša primanjkljaj sladkorja v Združenih državah en milijon stotisoč ton. Boje, se, da bo sedanjí položaj dovedel do drastične zakonodaje in mogoče celo do nacionalizacije vse industrije.

Zvezni uradniki izjavljajo, da je bilo veliko gromadenje sladkorja. Gromadile so ga posamezne gospodinjstva, trgovci pa špekulirajo z njim. Tako je naprimer povedal, da je bil tovar sladkorja, ki je prišel na čikaški trg, enajstkrat prodan in znova prodan, predno je došel do konsumenta in da je vsakdo spravil v žep precejšnji del dobička.

PETROGRAD — LENINGRAD.

Pariz, Francija, 2. maja. — Ob petdesetletnici Leninovega rojstva je centralni svet v Petrogradu odločil, naj se mesto zapre imenuje Leningrad.

Sprva se imenovalo glavno mesto Rusije St. Petersburg, po carju Petru Velikem. Kmalu po začetku vojne so prekrstili Petersburg v Petrograd.

SULTANOVA HČI SE JE OMOŽILA.

Carigrad, Turčija, 3. maja. — Sultanova hči, princesinja Sahiba Sultana se je poročila s princem Omar Faruk efendijem, sinom prestolonaslednika prince Abdu- la Efendija.

Princesinja je stara dvaindvajset let in ženin je zavrnil svoje študije v znamenitajski akademiji Terezianca.

SPREJEM JOFFRA V BARCELONI

Tekom bivanja maršala Joffra v Barceloni je prišlo do izgrediv, v katerih sta bila dva ranjena.

Barcelona, Španija, 4. maja. — Obisk francoskega maršala Joffra v tukajšnjem mestu se je razvil v veliko katalonsko politično demonstracijo, ki je dovedla do resnega dogodka. Prišlo je namreč do spopada med provincialnimi oblastmi ter občinsko stražo. Dva izmed stražnikov sta bila ranjena.

Do preprirov je prišlo, ko se je tekom slavljenj na čast Joffra prečitlo neko pesem Rapole, pred kratkim zamrlega katalonskega pesnika.

Omenjali so Francisa Camba, član poslanske zbornice, ki nasprotuje scijalistom in sindikalistom. Camba je zatem zapustil dvorano, nakar se je spor pričel. Joffre je medtem v spremljavo svoje žene zapustil pozorišče ter odpotoval z avtomobilom v Gerono.

VEREN SVOJI PRVI LJUBI.

Omaha, Nebraska, 3. maja. — Thomas Morris, star 126 let, je umrl pred par dnevi v bližini Ainsley, Neb. Bil je Anglež ter je imel krstni list, ki prča, da je bil rojen leta 1794. V Ameriko je prišel pred petdesetimi leti v družbi nekega Charles Mittona, katerega je posinil dvajset let pred dotičnim časom. Živel je pri Mittonu od časa naprej, ko ni bil več sposoben za delo.

Morris se je spominjal bitke pri Waterloo ter se je vdeležil slavljenj, katere se je priredilo Wellingtonu ob priliki povratka slednjega iz Napoleonovih vojn. Morris se ni nikdar poročil ter ostal zvest svoji prvi ljubici, ki je umrla pred več kot sto leti.

ZAVLEČENJE ODLOČITVE GLEDE PROHIBICIJE.

Washington, D. C., 3. maja. — Najvišje zvezno sodišče bo obelodanilo danes več odločitev, a vsa znamenja kažejo, da se ne bo objavilo sklepa, tikajočega se ustavnosti prohibicije.

Prohibicijsko vprašanje je tako važno, da je bilo treba pripraviti obširen izvid in ker je bilo sodišče zaposleno z zaslišavanji skozi celi teden, ni vrjetno, da bi bil dekret dovršen pred 17. majem.

Sodišče bo pričelo danes z dva tedna trajajočimi počitnicami ter se ne bo zaslišavalo nikakih argumentov do meseca oktobra.

OBREGONOVA ARMADA PRED MEXICO CITY

Mesto Juarez je zapustilo Carranzo in prebivalci so z velikim navdušenjem pozdravili revolucijo.

El Paso, Texas, 4. maja. — Dospelo je semkaj poročilo, da se nahaja neka revolucionarna armada, katere vodi general Obregon, v razdalji štirih milj od glavnega mesta, ki je vsled tega resno ogroženo. Tukaj so mnenja, da je padee Carranzove vlade le zadeva par dni ali tednov.

Ko so dospela poročila o hitrem razširjenju vstaje, je pretrgalo mesto Juarez, ki leži direktno nasproti meje, vse svoje zveze s Carranzo.

V proklamaciji generala Escobal, poveljnika posadke, v kateri se objavlja ta korak, se glasi, da se bo vzdržalo stališče nevtralnosti, dokler ne bo ustanovljena v Mehiki stalna vlada. Mesto Juarez bo zatem priseglo zvestobo tej vladi.

Kavalerijske čete, ki prihajajo z juga so prišle v Juarez. Poročila iz mehiškega mesta pravijo, da je dospelo tja nekako dvesto mož. Strojne puške so postavljene na strehah nekaterih hiš v mestu. Nikakih nasilnosti ni pričakovati v zvezi s to akcijo. Gibanje ni imelo za posledico ničesar drugega kot sprevede po cestah, zvonjenje vseh zvonov ter igranje vojaških godb.

V Juarezu so objavili, da so revolucionarji, ki kontrolirajo sedaj mesto, aretirali nekaj mehiških zveznih carinskih uradnikov.

Vse gostilne v mestu so bile zaprte. Čeprav je bila meja za nekaj časa zaprta, so dobili Amerikanci znova dovoljenje oditi v Juarez, akoravno jim svetujejo, naj tega ne store.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primeroma tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasledeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kako mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

50 lir	\$ 2.30
100 lir	\$ 5.30
300 lir	\$15.00
500 lir	\$25.00
1000 lir	\$49.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

NASILNE ARETACIJE STAVKARSKIH VODITELJEV

Eden izmed unijskih načelnikov je bil oproščen od svojih prista sev-štrajkarjev.

Pariz, Francija, 4. maja. — V tukajšnjem mestu so vprizorili pogon na domove petih unijskih voditeljev. Aretirani so bili voditelji ekstremistov v Rouen, Moulins, Marseilles, Toulouse in drugih krajih. V Toulouse so stavkarji nasilno oprostili nekega voditelja, ki je bil aretiran.

Obsodbe, kojih mera znaša do osem mesecev, so bile izrečene nad tridesetimi osebami, ki so bile aretirane v zvezi z demonstracijami dne 1. maja.

Policijska, z zapornimi povelji za aretacijo generalnih tajnikov Midol, Monmousseau in Leveque federacije železničarjev ter M. Strolle, delegata glavnega stana pri generalni delavski federaciji, je obkolila urade železniške federacije ter čakala na prihod mož, katere je hotela prijeti.

Veliko razočaranje med železničarji je povzročilo dejstvo, da se trije njih voditelji niso pojavili v glavnem stanu. Nikake skrivnosti se ne dela iz dejstva, da se skrivajo, ker jih hočejo oblasti aretirati.

Dvajset varantov je bilo izdanih, a noben teh se ne tiče voditeljev generalne delavske federacije, temveč le voditeljev železničarjev ter članov skrajnega sindikalističnega časopisa.

Položaj na železniških postajah, ustvarjen vsled stavke železniških uslužbencev, se je precej izboljšal, posebno na St. Lazare postaji in splošno se daje izrazna nazirajo, da se bo izkazala stavka kot izjalovljenje.

Odšel je v Havre vlak, ki je vozil veliko število Amerikancev, ki so hoteli odpotovati s parnikom "La France". Odhod tega parnika pa je bil preložen za nedoločen čas.

NOVEC ZA DVA CENTA.

Washington, D. C., 4. maja. — Senat je sprejel predlogo, s katero se avtorizira kovanje novca za dva centa, ki bo nosil podoba Roosevelta. Senator King, demokrat iz Utah, je nasprotoval tej avtorizaciji, a umaknil svoj protest, ko so mu pojasnili, da bo služil ta novce dejanskim potrebam, ter obenem počastil spomin velikega Amerikanca.

BOJI V TURINU.

Rim, Italija, 1. maja. — Edini nemiri, glede katerih se poročila dosegajo iz Italije, so se završili danes v Turinu, kjer so skušali demonstrantje dospeti v središče mesta ter pri tem napadi policijo, ki se jim je staval v bran, z revolverji ter ročnimi granatami. Več policistov je bilo ranjenih, a posrečilo se jim je odbiti napad, pri katerem sta bili ubiti dve osebi.

VAŽNO ZA POTNIKE

Ker se parnik "Susquehanna", ki bi bil imel odpusti iz New Yorka 22. maja, nahaja v popravilu, zato se ne ve še, kdaj bo zopet prišel vosti. 22. maja tedaj ne odpluje noben parnik v Trst. Kdor nam je poslal aro za ta parnik, naj se pripravi za parnik "Argentina", ki odpluje iz New Yorka v Trst 3. junija.

— Frank Sakser.

KAKO JE POSKOČILA CENA OBLEK

Cena oblek je poskočila v šestih letih za več kot sto sedeminsemdeset odstotkov.

Življenski stroški v Združenih državah so se izza 1. novembra leta 1919 pa do 1. marca tekočega leta povečali za sedem odstotkov kot kaže poročilo, katero je objavil svet narodne industrijalne konference.

Izza julija 1914 so poskočili življenski stroški za 95 odstotkov in v teku zadnjih dvanajstih mesecev so poskočili za 21 odstotkov.

Med julijem 1914 ter marecem tekočega leta so poskočila živila za sto odstotkov obleka za 177 odstotkov, stanovanje za 49 odstotkov, kurjava in razsvetljava za 49 odstotkov ter vse drugo za 83 odstotkov.

Tozadevne informacije se je dobilo po temeljitom povpraševanju pri ljudeh, ki so zaposleni v vseh tozadevnih industrijah in obrtih.

LLOYD GEORGE JE ZBOLEL.

London, Anglija, 2. maja. — Zdravniki so ukazali ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeu, naj ostane v postelji za par dni in to radi majhnega prehlada v grlu ter prevelikega napora, kateremu je bil izpostavljen tekom konference v San Remo. Bolezen ministrskega predsednika je postala opasna na predvečer najbližje konference, tikajoči se irske zadeve, nakar se je ministrski predsednik odločil, da odpove svoj obisk pri kralju v Windsor Castle. (Bil je v resnici hud napor, ko so si zavzniki razdeljevali plen ter je Anglija pograbila pretežno ali levji del.)

KAJZER SE BO MUFAL.

Haag, Nizozemsko, 4. maja. — Kot se glasi, se bo kajzer premulal v svoje novo stanovanje v Doornu dne 12. maja, torej ravno osemnajst mesecev potem ko je dospel na Holandsko.

SVARILO

Zadnje čase se je domalo, da se na pošti v Jugoslavijo mnogokrat pripeti, da je iz registriranih pisem ukraden gotov denar in celo čeki. Pismo prejme naslovnik, a gotov denar in ček pa izgine. To se pa pripeti, ker vojaška cenzura odpira pisma, in nepoklicani cenzor pobere zase, kar mu prav pride v teh časih navljanja cen. Izvedeli smo, da je Slovenka kupila ček za 2000 kron in ga poslala v Domžale v registriranem pismu, ček je izginil, besede pa v pismu: tu ti pošljem ček za 2000 kron pa tako prefrtane s črnolom; da se ni dalo brati.

Ne zatrujemo, da vsi cenzorji krajejo, a dobe se pa le brezvestneži, ki take stvari zasebe obdrže.

Rojake svarimo, da naj nikar ne pošiljajo gotov denar v pismih v Jugoslavijo, ker pripeti se kaj lahko, da ga ne dobi on, komur je namenjen. Najboljše je denar pošiljati po dobri banki, ki ima v Jugoslaviji dobre zveze, katere hitro, sedanjemu času primerno izplačujejo, tako na primer smo dobro prepričani, da kr. čekovni urad v Ljubljani prav dobro sedaj pošiljuje in tudi primeroma hitro plačuje. S kr. čekovnim uradom v zvezi je tudi FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, kateri je sedaj prav zadovoljen, da se poslužuje to poti, kar pričel se je, da čekovni urad izplača nakazila od dneva ko grede iz New Yorka v 4 do 5 tednih.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
JOSEPH KULIKOVICH COMPANY
Incorporated in the State of New York
LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
11 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" shall work as a general news paper.
It shall be published daily except Sundays and public holidays.
It shall be published at 10 cents per copy.
It shall be published at 10 cents per copy.
It shall be published at 10 cents per copy.

GLAS NARODA
Printed at the office of the Corporation, 11 Cortlandt Street, New York City, N. Y.
Subscription price \$5.00 per annum in advance.
Advertisements on application.

GLAS NARODA
Printed at the office of the Corporation, 11 Cortlandt Street, New York City, N. Y.
Subscription price \$5.00 per annum in advance.
Advertisements on application.

Terorji majskega dne.

Oglaševani izgreli, revolucije in panike se le redkokadaž završe. Velike ustaje dne 1. maja, katero se je hotelo zatreti s tako obširnimi pripravami, ni bilo videti nikjer. Vršila so se zborovanja in govorniki so imeli govore, povsem redne in postavne, prav kot bi tu di bili v slučaju, če bi ne bila zborovanja tako močno zastražena.

Justični departament seveda zahteva zase kredit za ta izid. Njegova svarila se je upočevalo. Oblasti so bile čuječe. Ker je bil celi narod pripravljen na napad ter na junsko obrambo, si niti največji drznež ni upal nastopiti. To je naziranje generalnega pravdnika Palmerja, ki je bil odgovoren za to strašilo.

Z izključenim ozirom na terorizem je bil torej načelnik justičnega departamenta v tem oziru veliko bolj uspešen kot pa vsi rdečkarji od ene obali do druge. Ni gotovo, če je prestrašil katerega izmed onih, ki pridigajo nasilje, vendar pa je resnica, da je širil nepotreben strah med milijoni Amerikancev. Gotova pot, kako pospešiti revolucijo, je seznaniti narod z idejami revolucije. Če naši malostevilni revolucionarji v resnici pričakujejo uspeha od terorja, potem jim morajo skrajno ugajati čini justičnega departamenta.

Nobenih drugih zaskov nevarnosti ni bilo kot par kopij cirkularjev, katere so na skrivnem širili apostoli diktatorstva proletarijata. V eni obliki ali drugi se je take cirkularje širilo po tej deželi skozi zadnjih 50 let. Tekom vsega tega časa smo imeli anarhistične agitatorje, ki so nastopali pod večjim ali manjšim kritjem ter izjavljali, da hočejo strmoglaviti republiko. V večini slučajev so bili bolj doktrinarji kot pa drzni. Kadar se jih je zalotilo pri zločinu, so plačali ceno, a dokler se zatiranja ni gnilo naravnost do tiranstva, niso našli nikdar simpatij niti med nezadovoljnimi.

Je pa še neka druga stvar, namreč provociranje ustaje ter pozivanje na zločin pod pretezo, da se zatire nastojajo ter politični zločin. To delamo, kadar odrekamo gotovim zastopstvom v zakonodajah, kadar despotično omejujemo prosti govor in prosto časopisje, kadar vzpiziramo aretacije brez varantov, kadar obsojamo ljudi brez rednega postopanja, kadar sprejemamo postavbe, ki razveljavljajo osebnost, kadar kot v sedanjem slučaju stavljamo tisoče in tisoče pod špijonožo in sum in kadar zvezi uradniki sklicujejo komunistične sestanke v namenu, da polove one, ki bi se jih vdeležili.

Brez dvoma so natiki nekaterih naših radikalcev, ki so povečini s srdom napolnjeni begunci iz dežel, kjer je bilo zatiranje dohna, škodljivi, posebno za duševno neustaljene in obupane, a svojem postopanju proti njim se ne moremo posluževati nestrpnosti proti zločinu, napostavnosti proti nepostavnosti, ali terorja proti terorju. Čim bolj bedast je kak nauk, tem varnejši smo, če prepustimo njegove zagovornike sodbi naroda, seveda z izjemo slučajev dejanskih zločinov.

Strah, katerega je razširil po deželi justični departament, je bil popolnoma nepotreben in odveč ter je bolj koristil kot pa škodoval stvari anarhistov in skrajnežev.

Dopisi

Pittsburgh, Pa.

Pridno čitam Glas Naroda in posebno me zanimajo dopisi, pa do zdaj se mi še ni posrečilo najti dopisa iz tega mesta, akoravno je mnogo Slovencev tu naseljenih. Zato sem se namenil malo razodeli naše razmere.

Dela je dosti tu, plača pa je različna. Za navadnega delavca najraje okoli 50c na uro, tudi pa se najde bolj in včasih tudi do 65c. Draginja je huda. Če človek vpraša za ceno, kar želi kupiti, mu pa vroče postane. Marsikdaj prenušljajem tiste, ki imajo žene in družino, ker ženske pa se več stanejo kot moški, a v tem času se še sames komaj pošteno preživijo. Marsikdaj grem po mesta in pregledujem prodajalne za vbleke. Zdel se prav težko najde ženska obleka pod \$30, če so pa malo bolj, pa do \$100 in še več. Marsikateri bi rekel, da take ne kupuje delavčeva žena, odgovor pa je, da dandanes se težko najde razlika med ženo delavca in pa ženo delodajalca. Lažje se najde razlika v nasprotnem spolu. Ako žena hoče imeti, kar pri drugih vidi, kupi, če pa mož ne more plačati visoke cene, gre pa na sodnijo in ga toži za razporko (divorce). Za vzrok postavi "non-support" in v kratkem je mož obsojen na to, kar pač sodnija in odvetnik upata izskati od njega. In kmalo po razporki se pa v drugega zgle da in kmalo je spet poroka. Saj to je pa tudi vsakemu znano, da tu v Ameriki drži zakon kot igra v starem kraju, ali pa lepše rečeno, kot živali. Samo da se vidita, pa hajd-po poročno dovoljenje.

(marriage licence). Na preteklost se tu ne ozira. Včasih se eden drugemu pravega imena ne veda. Oponumiti pa je treba, da to ne gre samo med tu rojenimi, ampak tudi med drugimi. Tudi Slovenci niso izključeni. Po mojem mnenju bi se moral duhovni gospod malo v to stvar vtakniti, pa žali bog sedaj nimajo časa. Imajo preveč s sušo za opraviti in pa z volitvami.

Pozdravi! Frank Zore.

Cheat Haven, Pa.

Dela se bolj slabo, ker ni dovolj železniških voz. Tukaj so nam pri nakupih deset centov pri kar, tako da imamo sedaj \$1.35. Slovenec tukaj ni veliko, sva namreč samo dva pečlarja. Za oženje ni hiš. Pohvaliti se ne morem preveč, ker je povsod enak, kar sem si premožgovnikov ogledal. V West Virginiji so čefi in zaprte svetilke, v Kentucky je kamen itd. V nekem dopisu sem čital, da se je neka bogata ženska iz Kansasa izjavila, da bi rada vedela, kakšna žival je rudar. Privoščila ji je, da bi samo par ur delala v premožgovniku, pa bi se gotovo prepričala, da razmere, ki vladajo pod zemljo, res niso šlovske.

Pozdravi! Anton R.

Imperial, Pa.

Kar se tiče dela v naši naselbini, delamo sedaj jako slabo, komaj po 18 ur na teden. Od tukaj sta odpotovala dva rojaka in sicer Matevž Orel in pa John Vidrih v novo Jugoslavijo ter jima želim srečno potovanje. Imamo pa tudi tukaj svojo last-

no združeno prodajalno, ki se dosti dobro napreduje v tem času, ko so delavke razmere zelo slabe. Sedaj se je ljudstvo izdostilo dobro oprijelo svoje lastne prodajalne. Je še nekaj nasprotnikov, toda na te se ni treba ozirati. Zdržna prodajalna vsem drugim trgovcem zadržuje ceno in to prva korist delavcu, druga je pa, da nosi sebi procenete. Še enkrat priporočam vsem rojakom v tej naselbini: pristopite in držite se koristne združne prodajalne!

Pozdravi! Poročevalce.

Milwaukee, Wis.

Milwaukee, polmilijonsko mesto ob Michiganem jezeru v Wisconsinu, ni najmanjše izmed mest judovskih. Slovenska naselbina v istem tudi ni najmanjša, a tudi ne največja, ne najbolj zateleba, na in ne najbolj "kumstna", a vendar ima precej izobraževalnih organizacij, katerim — slaba prede. Ker pa jim slaba prede in ker težko plačujejo "rent", prirede skupno Slovensko čitalnico ali Slovensko delavsko izobraževalno društvo. Soe. pevski zbor "Naprej" in njega dramatični odsek ter Slov. soc. klub majske zabavo v nedeljo 9. maja v South Side Turn Hallu na National Ave. (med 2. in 3. Ave.).

Včasih smo ob zapeku sede pri kozarce vina in pri pipi tobaka kramljali, kaj je organizacija, kaj kultura, kaj napredek, kaj zavednost, kaj umetnost itd. itd. in v nedeljo 9. maja hočemo videti, kako daleč smo jo že prišli. Popoldne bodo nastopili pevski zbori "Zvon", "Vjence", "Naprej", "Danica" in "Auro-ra", pevajoč v slovenski, hrvaški in nemški "šprahi"; zvečer pa bo dramatični odsek soc. pevskega zbora "Naprej" uprizoril petejaško ljudsko igro "Deseti brat". Rekel sem, da smo kramljali, kaj je umetnost. Petje in dramatika je umetnost in videli bomo, ali bo ta umetnost "100 proof" ali samo "1/2 of 1%". In tudi sem rekel, da smo kramljali, kaj je napredek in kaj zavednost. Napredek naselbine bi jaz seveda računal po vdeležbi in namreč tako, da kolikor odstotkov rojakov bo v dvorani, toliko procentni smo v napredku.

H koncu pa bi še na sree polagal kritikom, da blagovole proizvajanje petja in igre natančno opazovati in potem — brez vsake milosti, češ, "da se jim ne zamerim", ali "po drugih naselbinah še do tega ne prižemo", ali pa "s tem sva prijatelja" in ne nasprotno — "do tega ali onega nimam deviške ljubezni", temveč iz ljubezni do prave umetnosti in pravega napredka vsakogar opoliti, kdor je potreben, in četudi je cela naselbina in še več.

E.

Chicago, Ill.

Jugoslavlani v Chicagu so dokazali zadnjo nedeljo, da se zanimajo za petje in godbo, da hočejo v resnici podpirati stremiljenje pevskega zbora "Sava", kajti koncert omenjenega zbora je bil — nepretrgano rečeno — brez dvoma najboljši obiskana priredba, kar jih je še bilo slovenskih v Chicagu. Ob treh popoldne je bilo v dvorani izmed 660 sedežev sleherni zaseden in kakih 200 gostov je moralo stoje poslušati koncert. Lahko trdimo, da se na nobenih dosedanjih koncertih ni občinstvo tako pazno sledilo točkam koncerta, kakor ravno zadnjo nedeljo na "Savinem" koncertu. Temu je največ pripomoglo seveda v prvi vrsti nadvse zanimivi program, ki je bil tako urejen, da se je z vsako točko nudilo poslušalcem nekaj posebnega, drugi pa tudi s tem, ker so bile električne naprave tako urejene, da je hote ali nehoti moralo občinstvo obračati vso svojo pažnjo na oder.

"Sava" sama je pokazala hvalevreden napredek in ako nadeja, ljuje pot k svojem cilju s tako brzino kakor je počela, smo lahko prepričani, da bo žela vedno polhvalo, kakorimo je žela zadnjo nedeljo. Želati pa je, da se pomnoži število pevecv, zato kliče mo prijateljem petja, da pristopajo k "Savi" v kar največjem številu.

Vu zaslužena pohvala gre našemu mojstru g. P. Ahačiču, ki je s svojim izvajanjem njegovega orkestra, njegovo solo na trobentah, harmoniko, čelo, da, po izjavi mnogih, ki ravnajojo god-

bo, se more brez dvoma smatrati njegov orkester za najboljši slovenski orkester v Ameriki.

Gdč. Spolaričeva bi svoje vloge ne mogla rešiti bolje kakor jo je, vse se je čudilo mladi umetnici. Ga. Nemančičeva je svojo nalogo rešila po mnenju vseh bolj kakor še kdaj popreje, kljub temu, da so bili vsi njeni dosedajni nastopi sijajni uspehi — njen nastop je bil dovršenost. Peta je spremljevalen orkestra tri pesmi.

Pevski odsek "Narodni Dom" iz Waukegana je rešil svojo nalogo nadvse povojno, — od svojega zadnjega nastopa v naši naselbini kaže sijajen napredek. Dve točki tamburaškega zbora "Lira" sta bili proizvajani z občajno spretnostjo naših lrašev in občinstvo je dalo tudi duška svojem odobravanju. Hrvatsko pev. društvo "Mladost" je nastopilo brez učitelja, rešilo pa svojo točko tako povojno, da se je občinstvo komaj umirilo navdušenja.

Trio, proizvajan po g. Ahačiču, gdč. Spolaričevi in g. Newmanu, je žel polhvalo, kakor pač vse točke pod vodstvom g. Ahačiča. Odbor, ki nam je obljubil, da se od srea nasmejemo pri zadnji točki programa, to je "Komedija", je bil zvest svoji obljubi. Od prve do zadnje besede, izrečene v tej enodejanki, se je moralo občinstvo smejeti od srea. Popularne muzikalne točke v igri so prav tako dobro uspele. Ga. Alešova, Ch. Vesel kakor Zalaznik so svoje vloge rešili v največji zadovoljstvo.

Zanimivo je bilo to, da je bilo med gosti velik del rojakov iz okolice, kakor Waukegana, Pullmana, Jolietu in drugih krajev iz okolice, da, celo iz Milwaukee jih je bilo par, in vsi so se vrnili na svoje domove s prepričanjem v sreu, da je bila vsaka obtožba, da Slovenci v Chicagu spč. največja uresnica, pač pa da se dela in bori tudi dejansko na vseh poljih, ki so potrebna, da se jih odela, da postane narod kulturn.

Kratko rečeno: Koncert "Sava" 25. aprila v Vorwärts Hallu je bil vsestranski uspeh, kakoršnega ni nikdo pričakoval, in je lahko v prijeten in koristen nauk vsem, da se z delom in požrtvovanjem doseže lahko vse.

Kakor čujemo, je pevski zbor že na delu za koncert v jeseni, in s kooperacijo tako odličnih gostov kakor ga. Nemančičeva in orkester g. Ahačiča ter ostalih smo prepričani, da bo ponoven sijajen uspeh. Na zdar!

Eden navzočih.

Arma, Kansas.

Ker skoraj vsak dopisnik prične z delom, naj tudi jaz omenim tukajšnji položaj. Stavkali smo nekaj dni, ker so nam glavnega vodja našega premogarskega okraja zaprli v ječo, ter še druge take reči. Delavski zahteve se niso rešene, pa vseeno smo šli na delo. Kaj se hoče, vse ljudi je težko skupaj na eno pamet uravnati. Če bi mi delavci vztrajali še par dni oziroma par tednov, potem bi bili dosti na boljšem. Zato je pa rekel naš governer Allen: Bomo videli, kdo je boss, ali so delavci, ali smo mi! In tako je prišlo, da bomo mi delavci še naprej tlačeni k tlom ter v temi živeli, ker to je bižneški profit. Bolj ko smo mi delavci v strahu ter bogaboječ, tem bolj se polni profitarska mošnja. V slučaju, če nam povisajo pri plači, kakor so nam že parkrat, se sklicujemo, da nam dajo prostovoljno, da bomo se dobili, samo če smo opravičeni do tega. Kdor je kdaj v jami pod zemljo kaj opravka imel ter sploh kdaj to našo napravo videl, ve, koliko se mora človek prizadevati in nasiliti, predno nakopije premoga, da bi svojo družino preživel.

Čital sem tudi v tem listu dopis iz Girarda, Kansas, da jim je tam Bog poslal par pečlarje in da se z njimi kratkočasijo. Žalibog, da nisem tam bližje, da bi se še jaz kratkočasil. To si želim, posebno ker je Mr. Opazovalec omenil, da je ena dobra šivilja. Pri meni bi imela dosti za šivati.

Pozdravi! Naročnik.

Woodland Park, Colo.

Skoraj celo zimo smo opravljali zunanje delo. Snega ni bilo skoraj vso zimo nič. Včasih je sicer zapadel, pa samo toliko, da smo vedeli, kakšen je, zatem je pa takoj ingnil. Z enajstim apri-

Peter Zgaga

Prohibicija stane na leto osemindeset milijonov dolarjev. Človek bi si mislil, da je krajsanje osebne svobode veliko bolj cenena stvar.

Najbolj nevarno ločilo je vprašaj.

Neki čitatelj je poslal krasen opis Lincolnovega življenja v približev.

Urednik je zmaljeval v glavo in ni mogel vrjeti, da bi mogel priprost človek kaj takega spraviti skupaj.

Pisal je torej čitatelju, če je res sam sestavil spis.

Čisto sam — se je glasil odgovor — samo pri umoru Lincolnu mi je pomagal sesodov sin, ki hodi v mestno šolo.

Italjanski ministrski predsednik Nitti hoče na vsaj način dokazati, da je njegovo pravo ime Nitti, ne pa "Nuttty".

Pet dni je že prešlo, in kongres ni uvedel nobene preiskave. Kaj naj pa to pomeni?

Governorova cvetka.

— To je v tem letu v našem društvu že tretji smrtni slučaj, in vsi smo lahko srečni in zadovoljni, da se še vedno mudimo v naši sredi.

St. Petersburg — Petrograd — Leningrad. — What next?

Lahko se reče, da je sedanji čas, čas parad. Vskovrstne parade se vrše na vseh koncih in krajih.

Vojaki paradirajo, socialisti, ženske, šolski otroci. Z eno besedo — vse. Samo ene parade še ni bilo. Bog daj, da bi se kmalo vršila. Parada profitirjev v smeri proti ječi.

Bušelj krompirja se je zopet podražil za dva dolarja. To je strašen udarec za trgovce. Funt krompirja bodo namreč morali prodajati za pet centov dražje.

Časi se ispreminjajo.

Ljudje so nehalnežni. To je stara zgodba, ki je pa vedno nova. Ni še dolgo tega, ko so dali našemu predsedniku vse polno moči; take polno moči kot jih ni imel še noben potentat na zemlji.

Ni še dolgo tega, ko je vse pozdravljalo predsednika Wilsona kot rešitelja vesoljnega trpečega človeštva.

In danes?

Te dni se je vršil v New Yorku banket zastopnikov velikih bank, veleindustriji in tovaru. Nad dva tisoč oseb je bilo navzočih. In ko so se dobro najedli in napili, so začeli takole za šalo glasovati o raznih predsedniških kandidatih. Dva tisoč glasov je bilo oddanih, toda predsednik Wilson je dobil samo enega.

Golouh je potegnil za seboj veliko večino jugoslovanskega delavstva. Vse kaže, da ima ta črtok bister pogled in da res nima kosmatih ušes.

Zahvala v Avemariji.

"Vsako jutro sem trikrat dobro kihnila, zadnji čas se mi je pa pričelo kihanje priditi. Šla sem v apoteko in kupila snofthokala in glej — čudež, kihati sem začela kot po navadi. Prisrčna hvala listu Avemariji in njegovi zvezi z Bogom za naklonjeno dobroto. V znak hvaležnosti prilagam domrtno naročnino. — P. M., Box 512, East Fanatics, Pa.

lom se je vse naenkrat temeljito izpremenilo. Tedaj je namreč začel padati ter je padal brez prestanja do 26. aprila. Zapadlo ga je 42 palecv. Tukajšnji farmerji imajo vsled tega zelo veliko škodo.

Pozdravi! Frank Kocjan.

Smrtna kazen tudi za roparje in tatove.

Neki Anglež, ki je prišel do prepričanja, da sta ropar in tat nesprebrljiva, je nasvetoval v iztebljenju tega zla najradikalnejša sredstva. Anglež meni, da bi bilo dobro, če bi tozadevno postopale solidarno vse države, zlasti sedoj, ko nam je vojna ustvarila toliko novih zločincev, in nasvetuje, da se za srednje velike roparje in tatvine pa smrtna kazen, za velike dobro premisljene roparje in tatvine pa smrtna kazen. Vrgli na voz, kateri je krenil pro-

Jugoslavanska

Ustanovljena l. 1898

Katol. Jednosta

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Coonaucah, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
Blagajnik neplačanih vartina: LOUIS OSTELLO, Salida, Colo.

Vrhovni Zdravniki.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.
Naduradnik: JOHN GOUZE, Ely, Minnesota.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M, So. Chicago, Ill.
IVAN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Parostniki.

GREGOR J. PORENTA, Box 170, Bl. Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minnesota.
JOEN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

Pravni Odber.

JOHN PLAUTY Jr., 432-7th Ave., C. Summit, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.

Zdravstveni Odber.

RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4864 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 E. 8th Ave., Johnstown, Pa.
Jednotilo glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vna zdravniška spravevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se pripravlja vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Jednosta posluje po "National Fraternal Congress" lestvid. V blagajni ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplačala že nad poldrugi milijon dolarjev. Jednosta šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednosta se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, pripravljamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta

D'Annunzio — ženin.

Italjanski listi prinašajo vest, da se namerava D'Annunzio poročiti z neko Rečanko. V Rim je baje došel njegov odpisaneec, da razloži D'Annunzijevo ženi Mariji to najnovejšo njegovo namero in izposluje njeno dovoljenje. — D'Annunzio se je bil poročil pri prviku pred 36 leti z Marijo di Gallese, hčerko vojvode di Gallese. Z njo ima tri sinove, od katerih živi eden v Ameriki. Po desetih letih zakona se je D'Annunzio ločil od svoje žene, njegovo razmerje do nje pa je bilo baje še vedno prijateljsko. Ker je sedaj vpeljan tudi na Reki zakon o ločitvi in upa D'Annunzio, da postane Reka v kratkem neodvisna država, ne vidi v svoji nameri nikakih težkoč.

Kaj delajo arditit na Reki,

nam sprčuje nastopna značilna dogodbica: Just Varlien, 26 let star, D'Annunzjev legionar, ima za ljubico neko Doro Arculiu. Sprla sta se in dal jej je zausnico. Doma so sklenili maščevanje. Navzroč je bil stotnik, mladi Argentinio, ki je najel štiri svoje vojake, arditite, da pretepejo Varliena. Drugi dan sta se poravnala Varlein in Dora, ali ona sama v svrhu maščevanja. Ko sta se zvečer sprehajala, so štiri ardititi napadli Varliena na njeno znamenje in ga pretepli in ranili tako, da ostane težko pri življenju. Zaprli so arditite, stotnika in lepo Doro. Ko so ardititi pretepli zaljubljenega Varliena, je kričal: Pustite me, saj sem tudi jaz Italjan, jaz nisem Jugoslovian. Torej Italjana se mora pustiti, Jugoslovana na Reki se sme pa kar ubiti. Ali to pot ga ardititi niso poslušali, marveč so skoro ubili D'Annunzijevo legionarja.

Nasilja Italjanov.

Dne 19. aprila so vdrl italjanski karabinjerji v stanovanje župnika Milostiča v Baski na otoku Krku, in sicer z namero da ga odpeljejo v zapor. Ko je zato izvedlo ljudstvo, se je zbralo pred župniščem in obkolilo hišo, da zaščitijo župnika odpeljati. Karabinjerji so natakili bajonete, pripravi ročne granate in stopili pred ljudstvo, ki se je zbralo okrog svojega župnika. Na kape-tanovo povelje je prišel še en vojaški oddelek v bojni opremi in s strojnimi. Karabinjerji so navolili na množico in takoj eno žensko ranili. Nekaj ljudi je pobegnilo v cekev, karabinjerji pa so metali za jimi bajonete. Ko se je ljudstvo razpršilo, so karabinjerji zgrabili župnika in ga odvedli. Ta je še prej opozarjal ljudi naj se zadržijo mirno. Nato so karabinjerji privedli občinskega tajnika, ga privezali k župniku in oba vrgli na voz, kateri je krenil pro-

ti mestu Krku. Ljudstvo je ta prizor opazovalo s skrajnim ogorčenjem in kričalo "Doli Italija!" "Živela Jugoslavija!"

Izraba vodnih sil.

Agencija Stefani poroča: Priobčujo se ravikarji kraji, odklo, ki vsebuje predpise o odvajanju in izkoriščanju javnih vod v novih pokrajinih. Odklo temelji na dosedajni zakonodaji novih pokrajin in potrjuje se pravica domačih oblasti, podeljevati dovoljenja, pri čemer pa bodo morale vpoštevati duh italjanske zakonodaje v svrhu, da se doseže najracionalnejša poraba vodnih moči. Odklo določa daje, da se dotična dovoljenja ne bodo mogla dajati brez predhodne odobritve višjega sveta za vode, ki se nahaja v ministrstvu za javna dela. Tudi se določa način postopanja z že vloženimi prošnjami in obenem se razširja na nove pokrajine veljavnost italjskih zakonov, ki se nanašajo na eventualno podržavljenje velikih vodnih odvodov. Isti se bodo rabili za proizvajanje gorilne moči, kot pitna voda in kot voda za namakanje in za izboljšanje zemljišč, ko potečejo dotična dovoljenja, potemtakaem se preklonijo vse drugačne odredbe vrhovnega povelništva kr armade in zlasti odredba, s katero je bilo ustavljeno v decembru 1918 reševanje prošanj za odvajanje vod po zasebnikih.

Za pomiloščenje

je prosila italjanskega kralja Evfemija Bon iz Gradliča ob Soči. Ko je bila namreč v begunskem taborišču v Potteidorfu, je bila obsojena na teden dni zapore radi navijanja en. Dobila je bila od nekega kmeta nekaj kruha in ko se je vračala v taborišče, jo je orožnik ustavil, jej zaplenil kruh in ovačil kratkonožalo radi navijanja en, češ, da hoče kruh prav drago prodati v taborišču. Pred dnevi je dobila od sodnije v Gradliču poziv, da mora nastopiti kazen. Ali kazni ni nastopila, marveč se je obrnila na kralja s prošnjo, da jej odpusti kazen, ki jo je je naložila avstrijska sodnija.

Družba sv. Cirila in Metoda za Istro

je imela 30. marea v Herculjah svoj občni zbor. Poročila naglašajo, da italjanska vojska mnogo družinskih šolskih zgradb porabila za vojašnice, za vojašnice, magacine in podobne svrhe. V zgradbo so v zelo slabem stanju, oprava uničena. Dosedaj se ni še otvorila nobena družbina šola. Skupščina je sklenila, da se sedež družbe prenese iz Voloske-Opatije v Trst. Za predsednika je bil izvoljen dr. Slavik, za podpredsednika dr. Nrečič. Sklenili so napraviti pri okupacijskih oblastih vse korake, da se družbine šole čim prej otvorijo.

K o ž u h.

Francoski spisal Edmond Haraucourt.

Pri svoji pisalni mizi je M. Peradan, sodnik na sodišču prve instance, po završenem obedu študiral akte nekakega slučajja, o katerem naj bi se kmalu razpravljalo. Njegova žena je sedela poleg njega ter vzela. Naenkrat, kot človek, ki pride po dolgem zaplavljanju do končnega sklepa, pa je položila na mizo svoje delo. Nato se je ozrla na hrbet svoje desne roke, na dlan svoje leve roke ter na konce svojih prstov. Po tem pregledu je uprla svoje oči v moža in rekla:

— Dragi moj!

To je bilo vse. Stavek ni bil izgovorjen in sodnik je čakal. Mislil je, da ji mora priti na pomoč.

— Kaj pa je? Izgledaš kot kaka priča pred sodiščem.

— Hotela sem ti povedati o neki stvari, ki me je mučila že dolgo časa. Jaz imam idejo in ta ideja mi je slaba. Tako mislim vsaj. Rada pa bi vedela, če bi vsprito tvojega stališča kot sodnika mogoče ne bilo na mestu, — da bi bilo nedopustno.

— Ti me strahuje. Ali hočeš pričeti s prodajo speeerijskega blaga ali premoga?

— Jaz se ne šalim. Dosti sem se že vznemirjala radi tega. Ti veš, kako težko je zame izhajati iz denarja. Pred dvajsetimi leti, ko sem bila mlada in močna, bi bila lahko izhajala z enim samim služabnikom. Sedaj pa nimam več dosti moči za to. Poskus, katerega sem vprizorila lansko leto, se ni obnesel. Morala sem zopet najeti kuharico.

— Eno, ki pleše po kuhinji ter prireja v kuhinji vsak četrtlet čajni večer.

— Res je, da nas stane dosti denarja, a jaz ne morem reči ničesar, razumeš? Takoj bi šla. Ostali bi brez kuharice in jaz bi zopet zbolela. Časi so težki. Razvenga pa je čas za božične darove. Jaz ne vem, kako bom prišla skozi. Na kratkem sem za parsto frankov.

— Kaj vraga?

— Vsled tega sem mislila in mislila.

— In kak je bil uspeh?

— Ideja mi je prišla pred par dnevi, ko sem govorila z Mme. Dorgelon.

— Če se boš družila s temi novorojenčkom, ti bodo dali ideje, katere lahko zavrneš že vnaprej.

— Mme. Dorgelon je nosila kožuh, katerega je ravnokar kupila.

— Gotovo.

— In ona mi je povedala tudi ceno.

— Še bolj naravno.

— Bil je to kožuh podlasice in plačala je zanj tisoč frankov.

— In kaj zanima to mene?

— Počakaj. Ta kožuh je natančno tak kot je moj. — namreč oni, katerega si mi dal ob najini srebrni poroki. Zelo ga imam rada, kajti podaril si mi ga ti. V resnici pa ga le malo rabim. Skoro nikdar ga ne nosim, razven pri oficijelnih obiskih in ti so zelo redki. Za zelo mizro vreme imam svoj stari astrahan, ki zadostuje za moje potrebe. Ker torej krznarijo tako drago prodajajo svoje blago, ker se množica nanovo obogateli kar tepe in trga za najmanjšo stvar, ki diši po kožuho-vini, sem mislila...

— Le naprej!

— Sem mislila, da bi se lahko iznebila tega svojega kožuha. Dali bi mi zanj pet sto frankov, kajti lahko bi ga prodala naprej za tisoč frankov. S tem bi zopet opravila v red svoj proračun.

— Uboga revica!

— Kaj pa naj storim. Človek mora kaj žrtvovati. To me sicer žalosti in žal mi bo po kožuho. Kljub temu pa je obžalovanje boljše kot pa bolezen. Jaz bi namreč gotovo zbolela, če bi nas Ema zapustila.

— Potem pa prodaj svoj kožuh.

— Imela sem nekaj pomislekov raditega ter se hotela posvetovati s teboj. Prvič raditega, ker si mi kožuh podaril ti, in drugič raditega, ker sem se bala te težkoče. Ni namreč zelo lepo in dostojanstveno, če hodi žena sodnika krog trgovcev ter jim ponuja stvari na prodaj.

— To vendar ne pomenja, da boš pričela trgovati po poklicu. Če pa ti je mučno iti k blagaj-

ničarju ter vzeti denar za kožuh, lahko razdeliš celo operacijo na dva dela. Pokaži svoj kožuh krznarju ter ga vprašaj, koliko je vreden. Ko se bosta dogovorila glede cene, pa reci, da bo služkinja prinesla kožuh ter sprejela denar.

— Ali naj pošljem Emo?

— Gotovo, pošlji Emo. Ravno njega draga služba je napravila žrtev za potrebo. Na ta način bo dobila cela transakcija simboličen pomen. En luksuz mora plačati za drugega.

Naslednjega dne je pokazala Mme. Peradan svoj kožuh dvema krznarjem. Prvi ga ni hotel sprejeti. Drugi pa je ponudil zanj štiri sto frankov in ona je ponudbo sprejela.

— Poslala vam bom kožuh po svoji služkinji, kateri tudi lahko izročite denar.

— Zelo dobro, gospa!

Madama Peradan je bila zelo zadovoljena, ko je zopet položila kožuh v škatlo. Zadnjikrat ga je pobozala, ta spomin na srečnejše dni. Govorila je tudi bolj proti kožuho in sami sebi kot pa proti služkinji, ki jo je rekla:

— Prodali ga bodo zopet za tisoč frankov, a meni bodo plačali le štiri sto.

— Štiri sto frankov! — je rekla Ema. — Ali ni to sramota? Vsi ti buržuaziji so roparji.

Madama Peradan pa je nadaljevala:

— Razvenga pa bi ne videla rada kožuha na ramenih kakke druge. Priznati moram, da bi bilo to zame kaj mučno.

— Gotovo. Kaj takega je vedno mučno. Če pa imajo drugi sredstva na razpolago, da lahko kupujejo take stvari, zakaj bi jih ne kupovali.

Lepa Ema pa je nato nadaljevala, strogo in okrutno:

— Na zelo slabem stališču morate biti, če prodajate ta kožuh za štiri sto frankov.

Vzela je paket in odšla z njim. Eno uro pozneje se je vrnila. Iz globine svojega žepa je privlekla štiri bankovce po sto frankov, ki jih je izročila svoji gospodinjici.

— Ali vam niso dali potrdila? vpraša gospa.

— Potrdila? Torej hočete še več izdatkov, da bogatite z njimi vladu? Gotovo niso dali nobenega potrdila. Glavna stvar je, da ste dobili denar. Kaj hočete še več?

Mme. Peradan je umolknila. Z globokim vzdihom je sprejela sad svoje žrtve. Ko pa je prišla naslednja nedelja, je videla ob uri popoldanske promenade lepo Eno v trenutku, ko je zapustila stanovanje ter s ponosom nosila kožuh, katerega si je kupila s svojimi prihranki.

NEMŠKA AVSTRILJA IN ČEHO-SLOVAŠKA.

Avstrijski državni kancelar dr. Renner je sprejel več italijanskih žurnalistov, ki so ga med drugim tudi vprašali, ako je res, da sta avstrijska in čehoslovaška vlada sklenili tajno zvezo in vojaško konvencijo. Dr. Renner je zanikal, da bi eksistiral med Avstrijo in Čehoslovako kakšna tajna pogodba ali kakšen mednarodni dogovor. Priznal pa je, da sta se on — dr. Renner — in čehoslovaški minister znanjnih del dr. Beneš dogovorila, da se bosta medsebojno podpirala tako v vseh vladnih poslih, kakor pred vsem v obrambi proti vsakemu poskusu izvesti v eni izmed obeh držav monarchistični prevrat.

Dvorniljardni bankovec je bil pred kratkim pripeljan od dunajske avstro-ogrške banke v Prago za čehoslovaško vlado. Je doslej gotovo najvišji na svetu, kajti glasi se na 2850 milijonov kron. Tekst (besedilo) mu je nemški in madžarski; na nemški strani pa ima še navadne besede za vseh 8 narodnosti bivše avstro-ogrške države. Podpis funkcionarjev na bankovcu so originalni (lastnorčni) podpisi).

Osmi mednarodni kongres krznarjev je sklican na 1. julija t. l. v Kodanj. Na povabilo so odgovorili doslej zveze sledečih držav: Belgije, Danske, Nemčije, Angleške, Avstrije, Švedske, Švice in Ogrske.

Iz zgodovine Slovencev.

Slovenci so bili še v 12. veku naseljeni dalje proti severu preko današnjih meja. Kranjska je bila jedro; nje so se držale južna Koroška, južna Štajerska, Istria, Beneška Slovenija, kos Furlanije in še nekateri drugi manjši deli. Opat Radulf Coggeshalski in Roger de Wandove, oba Angleža, prištevata Sloveniji vso Goriško in oglejsko okolico (ok. 1192). In to soglašata tudi z poznejšimi poročili, Kandler (L'Istria, 1847) podaja poročilo iz leta 1475, ki pravi, da je slovenščina domači jezik širših ljudskih plasti, in furlanski zgodovinar Nicoletti (leta 1596) pripoveduje, da govore po odonotnih vaseh več slovenščine, kakor furlanščine.

Iz Koroške in Štajerske nimamo takih poročil o razmerju med slovenščino in nemščino; zato je danes težavno dokazovati na podstavu virov, kako daleč da je bilo razširjeno naše plemo. A podrobna preiskavanja je izlučilo iz listin in seznamov vendarle beležke, ki dokazujejo, da so stanovali Slovenci na severnem Štajerskem v 12. veku; nedvomno so zajemali kraji: Edling, Garsten, Goetting, Graz, Krotendorf, Leoben (tu je bilo posebno veliko rudarjev slovenskega rodu), vsa dolina rečice Liesing, Mautern, Mooskirchen, Stogersdorf, Traubach, Trafoiach, Trausdorf. — Gotovo majhno število; a upoštevati moramo, da so listine, iz katerih so zajeta ta imena, samo iz enega stoletja. Ako bi imeli vse pisane dokumente od 6. do 19. stoletja zbrane, bi dobili nedvomno drug vpogled v prejšnje razmerje — v prilogo našemu narodu. Praktično pa ne koristijo zgodovinski odnošaji nič, a zgodovinska resnica se ugotovi potom.

Podobno, kakor na Štajerskem, je bilo tudi na severu Koroške; slovenske kmetije, so imeli kraji: Breže, Kirchheim, Krka, — nedvomno pa tudi drugi.

V Furlaniji izkazuje v 12. veku slovenske kmetije: Altare, Beano, Malazompiechia, Meretto, Mortesino, Pantinaccio, Perleole. Seve, da si moramo misliti ta posestva raztresena med Nemei in Furlanijo ali pa Italijani vendar pa ostane dejstvo, da je bilo slovensko plemo sposobno deloma močne ekspanzivnosti in deloma prilagoditve drugim razmeram, posebno, ako so mu bile znane iz bližnje sosesčine.

Slovensko zemljo so imeli razni plemiči in posebno cerkvene korporacije. Gospodje na Kranjskem so bili oglejski patriarhi, solnograški nadškofje, brižinski, briksenski in krški škofje, stiški, vetrinski, rožanski, šentpavelski in admontski samostani; potem koroški vojvode in drugi plemiči.

Na Štajerskem: oglejski patriarhi, solnograški nadškofje, krški škofje; admontski, šentpavelski, doberlevaški, vetrinski, sekovski, belinski, žični, jurjevski, gornjegrajski samostan; savnjski mejni grofi, Sponeheimoveci, celjski grofje in drugi plemiči. Posebno razcepljena je bila Koroška, ki je imela 22 večjih gospodov, to so: oglejski patriarhi, solnograški nadškofje, hamberski, briksenski, brižinski in krški škofje; ojski, šentjurski, doberlevaški, podklosterski, vetrinski, admontski, možniški in sekovski samostan; velike dele dežele so imeli močni gospodje iz rodu Eppensteinev, Bogencev, Andechs-ovcev, goriški in tirolski grofje.

Podobni odnošaji so bili na Primorskem. Tu so gospodovali obširnim posestvom oglejski patriarhi in posebej še oglejski kaptol; potem tržaški, krški in torceljski škofje, čedadski proštija in samostani v Monasteru pri Ogleju, Belinju, Račacu, Možnici, Millstattu, Osojaju, sv. Jurija v Benetkah in sv. Ciprijana na Muranu.

Ubožna Slovenija je imela samo tri gospode v 12. veku: oglejske patriarhe, samostan v Možnici in grofa Kacelina.

Taka je bila torej konstelacija: zariti med tujce, obkoljeni od tujerodnih sosedov, pod različnimi gospodi so živeli Slovenci v 12. veku. In vendar — so se ohranili narodno, in v marsikem tudi gospodarsko.

Obdržali so svoja narodna imena o tem nas obveščajo viri, v 4. zvezku Kosovega gradiva v prav obilni meri. Ta imena so v latinjskih virih; ki so jih pisali večji del Nemei, sem in tam zelo popačena ali spakodrana; vendar se da v pretežni večini slučajev dobiti prava oblika. N. pr. Trdoslav (izvirnik: Tridizlav), Predislav (Bridizlaus), Ljuba (Livba), Svetomir (Zwetomer), Zverec (Zwericz), Svetec (Zwantiz), Jaroslav (Gerozla), Vlastuša (Laztussa), Predobra, Medved (Medwet), Dobrost (Tobruzt), Domagaj (Domagoy), Borigoj (Porgoy), Godež (Godes), Cvirna (Zwerna), Dragoslav (Dragozlau), Vitigoy (Vitigoy), Kos (Cus), Dobrogoj (Dourogoy).

Takih imen je po listinah 12. stoletja na stotine.

Ako so obdržali Slovenci svoja imena tudi med drugimi narodi, je v tem dejstvu dokaz, da so se zavedali svoje narodnosti in se niso uklonili tujim vplivom. V tem dejstvu tiči pa tudi posredni dokaz, da so ohranili svoje običaje in druge uredbe, v kolikor ni so bile slabše od onih pri sosesdih. Tako n. pr. so obdržali ustroj in izmero svojih posestev in kmetij; v virih se omenja ponovno slovenska kmetija "hoba selavonica" ali "mansus selavonicus" — to pa med Nemei.

Ako je pa ustroj ostal narodni, tedaj je pa moral biti ves obrat na kmetiji narodni, ne nemški ali italijanski ali furlanski.

Gotovo je pa uplivala kultura sosedov na naše prednamce. Običaja, jed, pišča, dom, mnogo duševne prosvete — vse to se je mnogokrat izpreverilo ali vsaj omililo pod tujim vplivom, mnogokrat so Slovenci tudi obdržali, navzlic osrednji v katerem so živeli. Morebiti bomo smeli reči kratko, da so stala pri njih vsa ona svojstva, s katerimi so Slovanci nadkrijevali svoje sosesce. Tako n. pr. so bili Slovanci od nekdanj dobri godci pevec in plesalec, kakor spričuje menih Ermenrich v svojem pismu, "Plesočii Slovan" (Selaus saltans) je bil za Nemei nekaka tipična prikazen, slovenski okret pri plesu (turben wandaleum) značilno svojstvo naših pradedov; neke vrste ples se imenuje "wanaldee" (nam-sto "wandalei") in je v zvezi z imenovanim okretom.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

Slovenci so imeli tudi med Nemei svoj ugled in so bili žnjim enakovrni. Nahajamo jih pogosto kot priče v listinah, pa tudi v samostanih, kot brate (conversi). Nazadnje imenovane samostanske brate omenjajo pogosto mrtvaški seznamki (necrologi) poleg drugih Slovencev. Taki senamki so solnograški, admontski, šentlambertski in milstattske. Posebno veliko število Slovencev ima knjiga sekovske bratovščine (90), med njimi je 58 rudarjev in Ljubnem (Frates nostri de metallo ferri in montibus Lioben). In vendar so vse te zgodovinske listine in vsa poročila le odlomki, ostanki od bogatega slovstva srednjega veka. Kaj bi dali danes, da bi jih imeli vse pred seboj! In v taki popolni zbirki bi nam ne pripovedovali Nemei o naših pradedih, tam bi našli gotovo tudi marsikako izvorno slovansko beležko.

Umrl je

pred kratkim nemudoma občasposlovani gospod Anton Rudolph, uradnik Kranjske hranilnice v Ljubljani.

Krasni lasje

no krasna slava vanje žene in dekleta. — Cena vsakega flauta in meča. Vsled tega je pa važna, da se ohrani to lepoto ter zdravo rasti las do starosti z uporabo

Severa's Hair Tonic

(Severove Lastne Tonike). To je izbrano za šampo lobanje in las. Povsodje rasti las, kjerkoli je kaj življenja v lasnih glavnicah. Po uporabi zapuščita ugodne učinke. Poskušajte ga. Cena 65 centov in 3 cente take.

Rast las

je večkrat zvezan s težkočami, če so lasje zanemarjeni. Severa's Hair Tonic (Severova Pomada za Lase) napravi lasne fine, mehke in bleščeče. Česanje napravi veselje pri otrocih in odraslih. Cena 65 centov in 1 cent take.

Za čiščenje

lobanje in šampanje, se poslužuje samo mila. ki se peni ter je antiseptično. V to svrhu je najbolj priporočljivo Severa's Medicated Skin Soap (Severovo Zdravilno kožno milo). Izbrano je tudi za brile. Cena 25 centov.

Severova družinska zdravila so na prodaj na vseh lekarnah. Če ga vam vaš lekarnar ne more predložiti, ga naročite naravno od nas. Pošljite pripravo svoto, znanjo z davkom, na naslov:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IA.

Več skrbi lesnemu obrtništvu.

Kakšna je bilanca dosedanje agrarne reforme, namreč ona, ki je zagrabilo veleposestnike pred pol leta, s tako silo, da smo mnogi vrjeli, da bo res kaj in mnogi veleposestniki so postali plašni. Največji gozdni kapitalist v Sloveniji je brez dvojbe knez Auersperg, saj ima na desetletje čev oralo gozda. Ob prvi akciji, ko se je nad gozdi proglasilo državno nadzorstvo, kako je bil krotak njegov glavni oskrbnik v Kovečju. Plašno je gledal, kdaj se on izgine iz urada kot knezov gozdni oskrbnik; danes pa že komagrat izpreverilo ali vsaj omililo pod tujim vplivom, mnogokrat so Slovenci tudi obdržali, navzlic osrednji v katerem so živeli. Morebiti bomo smeli reči kratko, da so stala pri njih vsa ona svojstva, s katerimi so Slovanci nadkrijevali svoje sosesce. Tako n. pr. so bili Slovanci od nekdanj dobri godci pevec in plesalec, kakor spričuje menih Ermenrich v svojem pismu, "Plesočii Slovan" (Selaus saltans) je bil za Nemei nekaka tipična prikazen, slovenski okret pri plesu (turben wandaleum) značilno svojstvo naših pradedov; neke vrste ples se imenuje "wanaldee" (nam-sto "wandalei") in je v zvezi z imenovanim okretom.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

Slovenci so imeli tudi med Nemei svoj ugled in so bili žnjim enakovrni. Nahajamo jih pogosto kot priče v listinah, pa tudi v samostanih, kot brate (conversi). Nazadnje imenovane samostanske brate omenjajo pogosto mrtvaški seznamki (necrologi) poleg drugih Slovencev. Taki senamki so solnograški, admontski, šentlambertski in milstattske. Posebno veliko število Slovencev ima knjiga sekovske bratovščine (90), med njimi je 58 rudarjev in Ljubnem (Frates nostri de metallo ferri in montibus Lioben). In vendar so vse te zgodovinske listine in vsa poročila le odlomki, ostanki od bogatega slovstva srednjega veka. Kaj bi dali danes, da bi jih imeli vse pred seboj! In v taki popolni zbirki bi nam ne pripovedovali Nemei o naših pradedih, tam bi našli gotovo tudi marsikako izvorno slovansko beležko.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

Slovenci so imeli tudi med Nemei svoj ugled in so bili žnjim enakovrni. Nahajamo jih pogosto kot priče v listinah, pa tudi v samostanih, kot brate (conversi). Nazadnje imenovane samostanske brate omenjajo pogosto mrtvaški seznamki (necrologi) poleg drugih Slovencev. Taki senamki so solnograški, admontski, šentlambertski in milstattske. Posebno veliko število Slovencev ima knjiga sekovske bratovščine (90), med njimi je 58 rudarjev in Ljubnem (Frates nostri de metallo ferri in montibus Lioben). In vendar so vse te zgodovinske listine in vsa poročila le odlomki, ostanki od bogatega slovstva srednjega veka. Kaj bi dali danes, da bi jih imeli vse pred seboj! In v taki popolni zbirki bi nam ne pripovedovali Nemei o naših pradedih, tam bi našli gotovo tudi marsikako izvorno slovansko beležko.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

Prav tako gotovo, kakor so čuvali mnogo svojstev, so pa tudi prevzeli več posameznosti drugorodnih kultur. Ako imamo v virih izkazane slovenske plemiče, kakor je n. pr. ok. l. 1187 Trdoslav, ki je ustanovil s svojo soprogo Slavo vred cerkev sv. Valburge v liesenški dolini, si bomo morali to pač misliti, da je imel to dostojanstvo po nemškem način, prav tako tudi, da sta bila Ratuša in Pribigij (leta 1134), svobodna, a Junik, Zvergoj, Tihonja in Sebidrag (leta 1134), osvobodenci. — Svetogoj, Sveljub, Jelen, Trdoslav, Stojank (ok. 1150), Dobref (1172), Svetoslav in Svetin (1190) pa neosvobodni istotako v nemškem smislu.

ima vsega v izobilju. Nekdanja "slavna in neopadeževana habsburska rodbina" ni imela niti toliko pravne sile, da se ne bi vzdrla raznih umazanih kupcij, sedaj ko je izgubila moč, pa so postali posamezni njeni člani čisto navadni selarji. Leopold Salvator, sin nadvojvode istega imena je najel neki avtomobil za leto dni in ga potem kratkoma prodal. Dunajsko sodišče vodi sedaj preiskavo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naročnik Ohas. S. — Starokrajskih kos se nimamo in jih najbrže še tako kmalo ne bo zastaranih slabih prometnih razmer. Če bo prišla kaka pošiljatev kos, Vas bomo že obvestili.

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

Naznanjam vsem sorodnikom znanec in prijatelj, da je

JOHN KOKALJ

na Brezcy Hill, Kansas, po dolgotrajni in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspa.

Zahvaljujem se vsem sorodnikom, znanec in prijatelj za izkazano mi sožalje in pomoč ob bolezni in smrti rajnega.

Brezcy Hill, Kansas, 27. aprila 1920.

Mrs. Mary Kokalj, vdova.

Doctor Koler

Edini slovensky govoreci zdravnik. Specialist možkih bolezni.

638 PENN AVE. PITTSBURGH, PA.

Jaz zdravim zastrupljenje krvi, bolezni mehurja, kilo, trganje, bolečine, otekline, srbečice in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi.

Samo za ženske

Neredno ali zakasnelo čiščenje, zaprtje, hlaste, nervoznost, lise po obrazu, bolečine v spodnjem delu telesa, hud glavobol z bolečino v ožadi in vse druge ženske bolezni so gotovo ozdravi v 3 do 5 dneh če rabite "HELONIAS COMPOUND". Ema skatja \$2.00. Navodila zastoj. Pišite pošto se danes. JUVETO LABORATORY, Dept. 5, Pittsburgh, Pa. (Adv.)

Rervmatizem

ZDRAVILO DA ONI, K. GA IMA.

Spomlad leta 1922 se me je loti mus

ANŽE PITOVI

ALI
ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, st.

(Nadaljevanje.)

Billot je bil skočil z vrha strehe stražnice na tla. Kakor hitro pa je prišel tja, je našel Pitova, ki je prišel tja sam Bog ve kako. Pitov je imel hitro oko. To je navadno divjega lovca. Videl je, kako so se artileristi približali z ognjem topov. Vsled tega je prijel Billota za suknjo ter ga hitro potegnil nazaj. Neki vojač zidu je zavaroval oba pred to prvo salvo topov.

Od onega trenutka naprej pa je postala stvar resna. Kraval je postal strašen in boj srdit. Istočasno je počilo krog Bastile nad deset tisoč strel, ki so bili se veliko bolj nevarni za oblegovalce kot za oblegane. Konečno pa se je vmesalo v pokanje pušk tudi grmenje enega topa katerega so privleli na lice mesta vojniki francoske garde.

Bil je strašen truš, na katerem se je množica opijala in ta truš je prišel strašiti oblegane, ki so se pričeli šteti ter uvideli, da ne bodo nikdar v stanu povzročiti takega trušca.

Častniki Bastile so instinktivno čutili, da postajajo njih vojniki slabi. Prijeli so vsled tega za puške ter pričeli sami streljati.

V tem trenutku, sredi grmenja težkega topa ter pokanja pušk sredi rjovenja in tuleja množice, ki je zopet planila naprej, da pobere mrtvece ter napravi iz njih neke vrste braunik, se je pokazala pri vodu na prvo dvorišče majhna skupina mrtvih meščanov, brez orožja. Šla je skozi množico, pripravljena žrtvovati svoja življenja, zavarovana le od bele zastave parlamentarja.

To je bila deputacija iz mestne hiše. Električni so vedeli, da so se sovražnosti že pričele. Hoteli so preprečiti na daljino prelivanje krvi ter prisilili de Flesselles-a, da je stavil governtrju nove predloge.

Ta deputacija je prišla v imenu mesta, da pozove gospoda de Launay, naj preneha s streljanjem na ljudsko množico ter obenem sprejme sto mož meščanske garde v notranjost trdnjave.

To je bilo, kar je deputacija pripovedovala spotoma. Prestrašen vsled podjetja, katerega se je lotil, je bil narod, ki je videl odnašati mrtve in ranjene, pripravljen sprejeti te predloge. De Launay naj bi sprejel polovičen poraz in narod naj bi se zadovoljil s polovično zmago.

Ob pogledu na deputacijo je bil ustavljen ogenj na drugem dvorišču. S posebnim znamenjem se je obvestilo delegate, naj pridejo bližje in v resnici so se približali, pri čemur so lezli preko mrtvecev ter podajali ranjenim roke.

Narod se je zgrnil krog odposlancev, da jih zavaruje. Drugi so pričeli odnašati mrtvece in ranjene.

Od strani trdnjave je prenehal ves ogenj. Billot je prišel ven, da poskusi ustaviti tudi ogenj oblegalec. Pred vratmi se je sestel z Gonchonom, ki je bil neoborožen in ki je kljuboval vsem nevarnostim kot da je neranljiv.

— No! — je vprašal Billota. — Kaj je postalo iz deputacije? — Stopila je v Bastilo, — je odvrnil Billot. — Dajte ustaviti ogenj.

— To ni potreba, — je odvrnil Gonchon z isto gotovostjo kot da ima zmagošnost čitati v bodočnosti.

— Kljub temu pa respektirajmo vojne navade, ker smo postali vojniki.

— Naj bo, — je rekel Gonchon.

Nato pa se je obrnil na dva moža iz naroda, ki sta pod njim očitno poveljevala čeli masi ter jima rekel:

— Pojdite, Ellie, pojdite Hullin in naj ne pade noben strel več.

Na besedo svojega voditelja sta oba pribočnika odhitela skozi množico in kmalu je pričelo pojenjavati streljanje, ki je končno popolnoma utihnilo.

Nastopil je trenutek mira. Tega so uporabili, da skrbje za ranjence, kojih število je že naraslo na približno štirideset.

Tekom teh trenutkov mira je bilo čuti udarce ure, ki je bila dve. Napad se je pričel opoldne in boj je trajal vsled tega že dve uri.

Billot se je vrnil na svoje mesto in Gonchon mu je sledil.

Njegovo oko se je nemirno oziralo proti ograji in njegova nestrpnost je bila očitna.

— Kaj vam je? — je vprašal Billot.

— Če ne bo Bastila v dveh urah zavzeta, je vse izgubljeno, — je odvrnil Gonchon.

— In zakaj to?

— Dvor bo izvedel, s kakšnim delom se pečamo ter poslal nad nas švicarje iz Bezenval ter dragonce in tako bomo prišli med dva ognja.

Billot je moral priznati, da je bilo to, kar je govoril Gonchon, resnično.

Konečno so se odposlanci zopet prikazali. Iz njih temnih obrazov je bilo sklepati, da niso ničesar dosegli.

— No! — je vzkliknil Gonchon, žareč od veselja. — Kaj sem vam rekel? Prorokovane stvari se bodo izpolnile in prokleta trdnjava je obsojena na smrt.

Ne da bi vprašal deputacijo, je planil iz prvega dvorišča ter pričel kričati:

— K orožju, otoci! Poveljnik noče ničesar slišati o predlogih.

Komaj je namreč poveljnik prečital pismo de Flesselles-a, se mu je zjasnilo lice in mesto da bi sprejel predloge, katere se mu je stavilo, je rekel:

— Gospodje Parižani, hoteli ste boj in sedaj je že prepozno.

Parlamentarji so pričeli siliti vanj ter mu slikati vso nesrečo, katero bi imela za posledico njegova obramba. On pa ni hotel ničesar slišati o tem ter rekel končno odposlanecem to, kar je dve uri prej rekel Billotu, namreč:

— Oddite, ali pa vas pustim ustreliti!

Odposlanci so se odstranili.

V tem slučaju pa je bil de Launay, ki je prišel z ofenzivo. Bil je videti pijan od nestrpnosti. Še predno so prekoricali odposlanci prag dvorišča, ko je padel strel. Tri osebe so padle. Ena je bila mrtva in drugi dve ranjeni.

Eden izmed ranjencev je bil vojak francoske garde, drugi pa eden izmed odposlancev.

Ob pogledu na tega moža, katerega je njegov posel posvetil in katerega so odnesli, oblitega s krvjo, je pričela zopet vreti množica kri.

Oba pribočnika Gonchona sta se vrnila ter zopet zavzela svoje mesto poleg Billota. Oba pa sta imela med tem toliko časa, da sta se vrnila domov ter se preoblekla.

Eden njih je stanoval pri arzenalu, drugi pa v Rue de Charonne.

Hullin, izprva urar v Ženevi ter pozneje lovec markija iz Kolbenea, se je vrnil v svoji livreeji, ki je bila slična uniformi ograkega častnika.

(Dalje prihodnj.)

Koroške novice.

Podjunaki Bauernschreck.

Jožef Hey, oskrbnik (ferbolar) kneza Rosenberga v Ženoku, obče-znan pod imenom "podjunaki Bauernschreck", se je znal za časa vojne oprostiti, ker je bil "un-entbehrlich", v resnici pa, ker se je bal vojne, kakor hudci križa. Da bi dokazal, da je neobhodno potreben, je nastopil kot lesni li-ferant kneza Rosenberga, kmetje v dobrolskem sodniškem okraju pa so morali prevzeti vožnjo — seveda to vse v interesu uspešne-ge vojskovanja. Medtem, ko se je pred vojno izrazil, da bodo kmetje že še videli, kaj je grofov oskrbnik, je delal med vojno bolj praktično in vpregel kmete pred grofov voz. — Kako je postopal Hey z rusnimi ujetniki, o tem go-vo-ri še danes cela okolica, in ko-liko sitnosti je napravljala onim kmetom, ki so mejali Rosenbergo-vih zemljišč, to znajo povedati prizadeti najbolj.

Radi Heya je sedel župnik Sa-kešek tri mesece v zaporu, čerav-vo je bil nedolžen. Osumnilič je župnika, da ima v zidanem grobu srbske časopise skrite, ključ pa je imel Hey; nadalje, da se je vde-ležil slovenskega taborja pri Sv. Katarini nad Šmihelom in še več takih čenčarij je navedel. A žup-nik je moral sedeti, ker ni hotel obče-vati takrat z vsemogočnim gospodom Heyem. — Ko pa so pridrli nemški volkswehrovi v naše kraje, takrat je vodil Hey te tolpe, ki so šle plenit na Plaznice.

Če se bo ta mož, ki se je nekoč samozvestno izrazil: "Die Bau-ern werden noch erfahren, was ein Gutsverwalter ist", vrnil, ta-krat bo šele čutil, kaj so bili kme-tje leta 1914, in kaj so leta 1920. Naj le pride!

Sramota za Rosenbergovo dru-žino, da ima takšnega oskrbnika!

Iz Prevalj.

V tukajšnjem delavskem kon-sumu je bilo pred nekaj časa u-kradenega blaga v približni vred-nosti 8000 kron. Tat je ponoči v-lomil v prodajalno se spazil v skladišče ter tam neovirano začel in dokončal svoje delo. Tatu še niso dobili. Tu in po okolici se klatijo razni delavski elementi. Od česa žive ti ljudje? Morda ve-rižijo ali pa žive od — Judeževih grošev? Treba bi bilo več po-zornosti od strani oblasti!

Predvečer sv. Jožefa smo letos pri nas prav slovesno praznovali. Gospej županji Lahovnikovi, g-ravnatelju Zeilmu in g. Križniku so pevec in godej napravili pod-oknice, na kolodvoru so pokali topiči in rakete so švigale v zrak. V gostoljubni hiši Lahovnikovi smo se ob zvokih lepe slovenske pesmi neprisliljeno zabavali.

Iz cone B.

Iz Celovec poročajo: Od 7. do 13. marca smo dobili četrtilo-gram koruznega zrna in četrtilo-gram moka za kuho. Name-sto masta pa smo dobili eno dese-tinko litra olja za osebo. Liter olja stane 124 kron. Potem pa živi, če moreš!

Za načelnika krščansko-socijal-ne stranke v Nemški Avstriji je bil izvoljen poslanec Kunschak. Izjavil je, da molijo, da bi ona A prišla pod Avstrijo. Gospod Kunschak! Naravno pravo je bo-že pravo. Narodno pravo je na-ravno pravo in je božje pravo. Bog že ve, kateri kozi rog odbije, pravi koroški slovenski pregovor. Vase želje se ne bodo vresničile.

Zveza Kranj—Železna Kapla—Velikovec.

V "Slovenec" pozivlja dr. P. lovenske kapitaliste, naj se pre-blebisemot napravijo avtomobil-o-vo zvezo Kranj—Železna Kapla—Velikovec. Kakor se čuje, se tudi poštna direkcija v Ljubljani za-nima za to zvezo.

Smrtna kosa.

Umrl je dne 14. sušica v Šent-lju pri Velenju Ferdinand Voh-p-štar v Guštanju, v 31. letu na-sušici.

Umrl je dne 20. sušica v Celov-cu dr. Ferdinand pl. Kleinmayr, posestnik tiskarne in knjigarne.

Iz Velikovec.

Kakor poroča "Kärntner Tag-blatt" z dne 16. marca, je bil Ju-rij Wanpotitsch, trgovec iz Veli-kovec, sedaj na Mostju, kazno-van z globo 4000 kron in če teh ne

plača, z enomesečnim zaporom, ker se je pregrešil zoper postavo o prodaji in nakupu živine in me-sa. Ubogi velikovski begunci! Pri-segali so na Nemško Avstrijo, se-daj jih pa se kaznujejo za to!

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašeni pobirati naroč-nino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom pripo-ročamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$5.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četr leta \$1.50.

San Francisco, Cal.:

Jacob Lovšin.

Denver, Colo.:

Louis Andolšek in Frank Škrabec.

Pueblo, Colo.:

Peter Collig, John Germ, Frank Janesh in A. Kočvar.

Salida, Colo.:

Louis Costello.

Somerset, Colo.:

Math. Kernell.

Indianapolis, Ind.:

Alois Rudman.

Clinton, Ind.:

Lambert Bolakar.

Chicago, Ill.:

Joseph Bostić, Joseph Bilah in Joseph Bevilč.

Joliet, Ill.:

Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.

Maconah, Ill.:

Frank Augustin.

La Salle, Ill.:

Matija Komp.

Livingston, Ill.:

Michael Cirar.

North Chicago, Ill.:

Anton Kobal in Math. Ogrin.

South Chicago, Ill.:

Frank Černe.

Springfield, Ill.:

Matija Barborič.

Waukegan, Ill.:

Frank Petkovšek.

Franklin, Kansas:

Frank Leskovic.

Frontenac, Kansas:

Rok Firm.

Ringo, Kansas:

Mike Pencil.

Kittsmiller, Md.:

Frank Vodopivec.

Chisholm, Minn.:

Frank Govt in Jakob Petrich.

Calumet, Mich.:

M. F. Kobe in Pavel Schaltz.

Aurora, Minn.:

L. Perušek.

Evelith, Minn.:

Louis Govze.

Gilbert, Minn.:

L. Vesel.

Hibbing, Minn.:

Ivan Povše.

Virginia, Minn.:

Frank Hrovatich.

Ely, Minn.:

Frank Govze, Joseph J. Peschel in Anton Poljanec.

St. Louis, Mo.:

Mike Grabrian.

Great Falls, Montana:

Math. Urih.

Klein, Montana:

Gregor Zobec.

Gowanda, N. Y.:

Karl Sternlich.

Little Falls, N. Y.:

Frank Masle.

Barberton, Ohio:

Frank Poje in Alb. Poljanec.

Collinswood, Ohio:

Math. Slapnik.

Cleveland, Ohio:

Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Resnik.

Lorain, Ohio:

Louis Balant, J. Kumie in M. Ostanek.

Niles, Ohio:

Frank Kogovšek.

Youngstown, Ohio:

Anton Kikelj.

Oregon City, Oregon:

M. Justin.

Alleghany, Pa.:

M. Klarich.

Ambridge, Pa.:

Frank Jakle.

Bessemer, Pa.:

Louis Hirbar.

Broughton, Pa.:

Anton Ipavec.

Burdin, Pa.:

John Demšar.

Conemaugh, Pa.:

Ivan Pajk in Vld. Rovanišek.

Claridge, Pa.:

Anton Jerina in Anton Kozo-glov.

Dunka, Pa.:

Anton Oshaben.

Export, Pa.:

Louis Supančič.

Forest City, Pa.:

Mat. Kamin.

Farrell, Pa.:

Anton Valenčič.

Greensburg, Pa.:

Frank Novak.

Imperial, Pa.:

Valentine Peternel.

Johnstown, Pa.:

Frank Garenja in John Polanc.

Luzerne, Pa.:

Anton Osolnik.

Mannor, Pa.:

Frank Demšar.

Moon Run, Pa.:

Frank Maček in Frank Podmil-šek.

Pittsburgh, Pa.:

U. Jakoblich, Z. Jakše, Mat. Klari-lich in I. Magister.

French Line

CAMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVLJO PREKO HAVRE

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma.

LEOPOLDINA..... 11. maja

FRANCE..... 12. maja

SAVOIE..... 22. maja

TOURNAINE..... 2. junija

Posebni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših pa-rižikov v Havru ter jih točno odpremil, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na t.i. loče čehoslovanskih vo-jakov brez vse neprimke.

Za šifkarto in cene vprašajte v

DRUŽBNI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Du-brovnik (Gravosa) in Trst.

Parnik "Belvedere" odpluje 8. maja.

Parnik President Wilson od-pluje 11. maja.

Potom listkov, izdanih za vse kra-je v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkošno ugodnosti prvega, dru-gega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom naznanjamo, da potu-je po državi Pennsylvania rojak

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naroč-nino za Glas Naroda in izdajati pravovojna potrdila. Sedaj se nahaja v državi Pennsylvaniji. Prosim rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklo-njenost se vam že vnaprej zahva-ljujem.

Upravišтво Glas Naroda.

(15—4 v d)

Oglasi naj se moj brat FRANK MARTZ. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga blago-voli naznaniti, ali naj se pa on sam oglasi na naslov: John Martz, Box 653, West Winfield, Pa. (4-5—5)

STAROKRAJSKI SLOVEN-SKI ZDRAVNIK

Dr. M. MILOJEVIČ

417 WOOD STREET

PITTSBURGH, PA.

Ralphon, Pa.:

Martin Koroschetz.

Reading, Pa.:

J. Pezdirc.

Steele, Pa.:

Anton Hren.

Turtle Creek, Pa.:

Frank Schiffrer.

West Newton, Pa.:

Joseph Jovan.

White Valley, Pa.:

Jurij Previč.

Willcox, Pa.:

J. Pternell.

Black Diamond, Wash.

G. J. Porenata.

Coketon, W. Va.:

Frank Korian.

Thomas, W. Va.:

A. Korenchan.